

Medicina, Cinema i Literatura

2012/2013

Codi: 103529

Crèdits ECTS: 3

Titulació	Pla	Tipus	Curs	Semestre
2502442 Graduat en Medicina	960 Graduat en Medicina	P	2	0

Professor de contacte

Nom: Carlos Taberero Holgado

Correu electrònic: Carlos.Taberero@uab.cat

Utilització d'idiomes

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Algun grup íntegre en anglès: No

Algun grup íntegre en català: Sí

Algun grup íntegre en espanyol: No

Prerequisits

Cap.

Objectius

L'assignatura de Medicina, Cinema i Literatura es cursa al segon semestre del segon curs del Grau de Medicina i forma part del grup de les assignatures optatives.

Els objectius fonamentals de l'assignatura són:

Introduir a l'estudiant a la consideració i experimentació del cinema com vehicle de reflexió/construcció cultural, com instrument de recerca, documentació i popularització científic - mèdic, i com eina pedagògica en els camps de la història, la ciència, la medicina i la tecnologia.

Introduir a l'estudiant al coneixement de diverses formes de comunicació lligades a la ciència, la medicina i la tecnologia i, en especial, la relació dels mitjans de comunicació amb els processos de generació, circulació i gestió del coneixement científic, mèdic i tecnològic, així com la seva intervenció en les transformacions socio-culturals al llarg de la història.

Introduir a l'estudiant a l'anàlisi del paper del cinema en la construcció social dels processos salut - malaltia i de les imatges de la medicina i els seus professionals en les societats contemporànies, prestant especial atenció a l'exploració, mitjançant les pràctiques i els discursos literaris i cinematogràfics, del paper de les ciències naturals i de la tecnologia en els processos de medicalització, en relació amb les pràctiques i els discursos mèdics i sanitaris, els sistemes d'organització i control social, i la percepció / auto - percepció dels processos salut - malaltia.

La metodologia docent combina les sessions presencials (projecció de pel·lícules i seminaris) amb lectures i visionat addicional de material fílmic per part dels estudiants.

Competències

- Comunicar-se de manera clara, tant oral com escrita, amb altres professionals i amb els mitjans de comunicació.
- Demostrar, en l'activitat professional, un punt de vista crític, creatiu i orientat a la recerca.
- Mantenir i actualitzar la seva competència professional, prestant una importància especial a l'aprenentatge autònom de nous coneixements i tècniques i a la motivació per la qualitat.

- Utilitzar les tecnologies de la informació i la comunicació en l'activitat professional.

Resultats d'aprenentatge

1. Comunicar-se de manera clara, tant oral com escrita, amb altres professionals i amb els mitjans de comunicació.
2. Demostrar, en l'activitat professional, un punt de vista crític, creatiu i orientat a la recerca.
3. Mantenir i actualitzar la seva competència professional, prestant una importància especial a l'aprenentatge autònom de nous coneixements i tècniques i a la motivació per la qualitat.
4. Utilitzar les tecnologies de la informació i la comunicació en l'activitat professional.

Continguts

- A. Introducció a l'anàlisi cinematogràfic i literari, amb èmfasi en la relació medicina - cinema - literatura.
- B. Bloc dedicat als metges.
- C. Bloc dedicat a la Salut Pública.
- D. Bloc dedicat als pacients.
- E. Bloc de conclusions.

Metodologia

L'assignatura es basa en una metodologia teòrico-pràctica.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes magistrals	26	1,04	2, 3
Tipus: Supervisades			
Resolució de problemes treballats de manera autònoma i participació en les discussions	7,5	0,3	1, 2, 3, 4
Tipus: Autònomes			
Estudi individual, consulta de material audiovisual i de bibliografia, preparació dels temes, resolució de problemes i realització de treballs.	37,5	1,5	1, 2, 3, 4

Avaluació

L'avaluació de l'assignatura és continuada en relació amb:

- La preparació d'un assaig escrit (ressenya) sobre una obra literària o cinematogràfica en relació amb algun tema concret integrat en els continguts i competències de l'assignatura (70% de la nota final).
- Participació activa en els debats desenvolupats a classe, on l'estudiant acredita la lectura / revisió dels materials facilitats mitjançant el lliurament de 3 breus ressenyes de 1 pàgina sobre 3 obres literàries o

cinematogràfiques tractades a classe (30% de la nota final).

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Assaig escrit (ressenya)	70%	3	0,12	2, 3, 4
Participació activa en els debats	30%	1	0,04	1, 2, 3, 4

Bibliografia

- Apple, Rima D.; Apple, Michael W. (1993). Screening Science. *Isis* 84(4): 750-754
- Boon, Timothy (2008). *Films of Fact: A History of Science in Documentary Film and Television*. London/New York: Wallflower Press
- Bräuchler, B., Postill, J. (eds.) (2010). *Theorising Media as Practice*. Oxford / New York: Berghahn.
- Cooter, Roger; Pumphrey, Stephen. (1994). "Separate Spheres and Public places: Reflections on the History of Science popularisation and science in popular culture". *History of Science* 32: 237-267
- Couldry, Nick (2004) "Theorising Media as Practice". *Social Semiotics* 14(2): 115-32
- Elena, Alberto. (2002). *Ciencia, Cine e Historia: de Méliès a 2001*. Madrid, Alianza
- Ferro, M. (1995 [1977]), *Historia contemporánea y cine*. Barcelona: Ariel.
- Friedman, Lester D. (ed.) (2004). *Cultural Sutures: Medicine and Media*. Durham, N.C.: Duke University Press
- Gabbard, Krin; Gabbard, Glen O. (1987). *Psychiatry and the Cinema*. Chicago: The University of Chicago Press
- Gilman, Sander L. (1988). *Disease and Representation: Images of Illness from Madness to AIDS*. Ithaca, N.Y.: Cornell University Press
- León, Bienvenido (1999). *El documental de divulgación científica*. Barcelona: Paidós Ibérica
- Martinet, Alexis (1994). *Le Cinéma et la Science*. Paris: CNRS Éditions
- Medina-Doménech, Rosa M.; Menéndez-Navarro, Alfredo (2005). "Cinematic representations of medical technologies in the Spanish official newsreel, 1943-1970". *Public Understanding of Science*, 14: 393-408
- Mendiguchía Olalla, Ignacio; Santiago Lardón, José A. (2003). *La medicina en el cine*. Madrid: PBM
- Nieto-Galán, Agustí [2011, en preparació]. *Los públicos de la ciencia. Expertos y profanos a través de la historia*. Barcelona: Marcial Pons Historia
- Papanelopoulou, Faidra; Nieto-Galan, Agustí; Perdiguero, Enrique (eds.) (2009). *Popularizing Science and Technology in the European Periphery, 1800-2000*. Farnham (U.K.); Burlington, Vermont: Ashgate
- *Revista de Medicina y Cine* <<http://revistamedicinacine.usal.es/>>
- Seale, Clive (2004). *Media and Health*. London: Sage
- Secord, James A. (2004). "Knowledge in Transit". *Isis* 95: 654-672
- Shinn, Terry; Whitley, Richard (eds.) (1985). *Expository science: forms and functions of popularization*.

Dordrecht: Reidel.

- Snow, Charles P. (1959/1998) *The two cultures*. Cambridge: Cambridge University Press
- Taberero, Carlos (2006). "L'Audiència-meca: ciència, tecnologia i la condició humana en el cinema de Stanley Kubrick i Steven Spielberg". *Mètode* 48: 71-76
- Taberero, Carlos (2010). *Discursos y representaciones médico-sanitarias en el cine documental colonial español de la posguerra (1939-1950)*. Barcelona: Centro de Historia de la Ciencia (CEHIC) / Universidad Autónoma de Barcelona (UAB) <<http://www.recercat.net/handle/2072/97216>>
- Thompson, John B. (1995). *The Media and Modernity. A Social Theory of Media*. Cambridge: Polity Press
- Topham, Jonathan R. (2009). "Focus: Historicizing 'Popular Science'. Introduction" *Isis* 100(2): 310-318
- VV.AA. (1983). *Journal of Contemporary History* 18(3). [Monográfico sobre "cine e historia"].
- VV.AA. (1989). *Sylva Clivis* 8. [Monográfico sobre "cine e historia de la ciencia"].
- VV.AA. (2006). *Fotogrames de ciència*. *Mètode* 48: 57-108. / *Anuario* 2006: 198-237 [Monográfico sobre "ciencia y cine"].
- VV.AA. (2009). *Focus: Historicizing 'Popular Science'*. *Isis* 100(2): 310-368
- Wear, Andrew (ed.) (1992). *Medicine in Society*. Cambridge: Cambridge University Press